

# BALLE VALGMENIGHED

Ballevej 41, 7182 Bredsten

Kirkeblad december 2012 – februar 2013

**Advent** kommer af latin "Adventus Domini", som betyder "Herrens komme". Adventstiden er forberedelse og forventning til julen, hvor vi fejrer, at Jesus kom til verden. Mange adventstraditioner handler netop om at glæde sig og tælle ned til den store julefest, f.eks. kalenderlys, julekalender og adventskrans.



Adventstiden begynder første søndag i advent, som ligger fjerde søndag før juledag. Adventstiden er det kirkelige nytår. Oprindeligt var det en faste- og bodstid som en åndelig forberedelse til fejringen af Jesu fødsel, og adventstidens lilla farve skal også symbolisere bod. Tanken med fasten var, at både sjæl og krop skulle beredes på at tage imod julens budskab. At undvære noget godt i en tid skulle styrke længslen efter, at festen begyndte, og samle

opmærksomheden om julens åndelige indhold. Sådan er det ikke længere. Nu kan man købe julegodter og julepynt i forretningerne allerede fra sidst i oktober. Snarere end at nyde forventningens glæde er der vel tale om at tage glæden på forskud. Uden at ville tale for en genoptagelse af den gamle faste- og bodstid kunne man vel spørge, om en gylden middelvej var mulig? Det ville da være rart, hvis man ikke var træt af julesange, konfekt og gløgg allerede den første søndag i advent?

-MLM

## MIN YNDLINGSSALME (Den danske Salmebog nr. 754)

På min næsten daglige vandring på kirkegården sker det ofte, at jeg standser op ved Krøgholdts gravsted.

Fru Krøgholt var jo datter af **Jakob Knudsen**, og det er i grunden helt morsomt at tænke på, at Jakob Knudsens børnebørn Jakob og Jørgen har trådt deres barnesko i Balle præstegård. Tit når jeg står ved gravstedet er det, som om Jakob Knudsens aftensalme 'Tunge, mørke natteskyer' med al dens mørke og tristhed sniger sig ind i marv og ben:

*hjem til skovs af marken fly'r  
hist de sorte krager;  
skumringen sig breder ud,  
det er mørkt omsider.*

Det føles, som om håbløsheden og mørket går helt ind under huden. Derfor er det jo næsten chokerende, da han året efter skriver sin fantastiske morgensalme:

*Se, nu stiger solen af havets skød,  
luft og bølge blusser i brand, i glød;  
hvilken salig jubel, skønt alt er tyst,  
medens lyset lander på verdens kyst!*

Denne hyldest til lyset og livet. Denne jubel og lovprisning til den nye dag virker næsten overvældende.

*Takke ham, som gav mig, når sol står op,  
selv at føle morgen i sjæl og krop,*

Det præcise ordvalg gør efter min mening morgensalmen til et litterært kunstværk, som i et fantastisk billedsprog gør salmen til noget særligt. Og derfor har vi valgt denne salme som en af dem, vi holder mest af.

*Se, da stiger solen af hav på ny,  
alle dødens skygger for evig fly;  
o for sejersjubel, for salig lyst:  
Lyset stander stille på livets kyst!*

- Louise og Jens Erik Christensen



### Onsdag d. 12. dec. kl. 19.30: Julemøde i præstegården

Causeri : **"Jul i den gamle Brugs – og noget om engle"**

Sigrid Horsholt Pedersen, sognepræst i Hornstrup og Nørremarks sogne, Vejle.

*"Om min barndoms juleforberedelser, hvad de indebar og betød for os i familien og for andre. Samt noget om engle, som svæver rundt om os ved juletid som budbringere og beskyttere, men måske ikke bare er 'romantiske sæsonarbejdere'." -SHP*

Vi skal også synge julesalmer og -sange. Kaffen koster 25 kr.



## Fastelavns gudstjeneste for børn søndag d. 10. febr. 2013 kl. 14.00



Søndag d. 10. februar er det **fastelavns søndag** og vi glæder os derfor til at se en masse udklædte børn (og voksne, hvis de har lyst) i kirken kl. 14.00. Vi fejrer en kort fastelavns gudstjeneste sammen på børnenes præmisser, og bagefter går vi over i forsamlingshuset og slår katten af tøndnen, spiser fastelavnsboller og laver forskellige lege og konkurrencer.

Arrangementet henvender sig især til børnehavebørn samt børn i de mindste skoleklasser. Vi glæder os til at se jer til en sjov og hyggelig eftermiddag!

Det koster 25 kr. pr. deltager.

Arr. i samarbejde med Forsamlingshuset. **Tilmelding til mig en uge før.** -MLM

---

## Konfirmandudflugt d. 31. oktober 2012

Onsdag d. 31. oktober tog konfirmanderne fra Balle Friskole og jeg på en heldagsudflugt sammen med konfirmanderne fra Bredsten, deres præst, Dorte Volck Paulsen samt en lærer fra Bredsten skole. Vi var 47 konfirmander i alt. Turen gik til Esbjerg, og første stop var Hjerting Kirke lidt uden for Esbjerg. Kirken er bygget i 1992



og har et meget flot og lyst kirkerum samt kunst af Robert Jacobsen på altervæggen. Ud af gammelt skrotjern har han skabt figurer fra både det Ny og Gamle testamente, som er blevet belagt med guld. Fra Hjerting tog vi videre til University College Syddanmark, der huser det imponerende 40 meter lange vægmaleri "Esbjerg-evangeliet" af kunstneren Erik Hagen. Det 140 kvadratmeter store maleri er en unik fortolkning af Bibelen, men

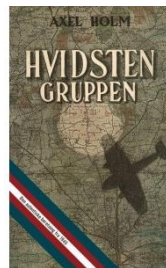
skildrer i lige så høj grad også det moderne hverdagsliv i Danmark samt et menneskes liv. Da vi havde spist vores madpakker, var det tid til lidt frisk luft ved vandet – ude ved de fire hvide mænd, eller "Mennesket ved havet", som de hedder. Vi sluttede dagen på Fiskeri- og Søfartsmuseet, hvor konfirmanderne fik tid på egen hånd til at opleve museet, og måske bestille pommes frites og is i cafeteriet. Inden bussen drog mod Bredsten skolegård, spiste vi kage og drak en sodavand. Tusind tak for en dejlig dag til jer alle sammen!

-MLM



## Filmaften mandag d. 28. januar kl. 18.30 i præstegården

Vi mødes i præstegården for sammen at se en af de største publikumssucceser de senere år, "Hvidstengruppen". I 1943 blev Hvidsten Kro ved Randers rammen om en vigtig del af Danmarks historie, da en gruppe mennesker opretter en modstandsgruppe, der modtager sprængstof, våben og faldskærmsfolk, der skal indgå i sabotagevirksomheden mod den tyske, nazistiske besættelsesmagt. Filmen skildrer gruppens arbejde, og vi følger medlemmernes kamp og skæbne med fokus på ægteparret Gudrun og Marius Fiil.



Ud over at se filmen sammen, tale om den og drikke kaffe, så vil et par af dem fra valgmenigheden, der kan huske besættelsestiden og har oplevet den på egen krop, dele nogle af deres erindringer med os.

Kaffen koster 25 kr. **Tilmelding nødvendig en uges tid før til mig.**

-MLM



### "Hvad vil vi med folkekirken?"

**Foredrag med Peter Hedegaard, valgmenighedspræst i Holstebro og kandidat ved det kommende bispevalg.**

**Onsdag d. 9. januar kl. 19.30 i Skibet sognehus.**

*Det er skriften på væggen, at medlemsprocenten i en omtumlet tid er kommet under 80, og nu må vi gøre noget ved det, som får systemet til at sande til. Vi må fjerne det sand, som gør det svært for danskerne*

*at se, hvad folkekirken er i sin mangfoldighed, siger Peter Hedegaard. Det betyder, fortsætter han, at der på alle niveauer i Haderslev Stift skal bakkes op om nye initiativer, også hvis de ikke lige kommer fra biskoppen. Jeg vil gerne være med til at forny ud fra vores tradition. Jeg er ikke bare gammel grundtvigianer, men tror på et folkeligt engagement og en nærværende kirke.*

Peter Hedegaard vil i foredraget og præsentationen forklare nærmere, hvilke muligheder han ser for folkekirken i de kommende år, og hvor han mener, at kirken skal sætte ind med nye initiativer. Kom og oplev en af kandidaterne til det forestående bispevalg her i stiftet. Det bliver en spændende aften.

Foredraget er arrangeret af Skibet sogn og Balle Valgmenighed i fællesskab. -MLM

## KIRKEHØJSKOLE I BERING

"Tro og ..." under denne overskrift indbød "de fem østjyske valgmenigheder" til kirkehøjskole i Bering d. 3. november.

Provst over Silkeborg provsti Elof Westergaard talte om "tro og billede", sogne-præst ved Grundtvigskirken Palle Kongsgaards emne var "Tro og jazzmusik", og

frimenighedspræst for Morsø frimenighed (og formand for de grundtvigske valg- og frimenigheder) Hanne Dahl fortalte om sit syn på "tro og samfund".

Tre meget forskellige, interessante og tankevækkende betragtninger om troens indflydelse.

**Elof Westergaard** stammer fra Lemvig, hvor hans far og farfar var billedhuggere, som bl.a. havde lavet skulpturstien op til valgmenighedskirken.

Med mange billedeksempler fra de ældste tider og frem til nutiden viste han, hvad der efter hans mening er god og mindre god (sand) forkyndelse. Det, der gør et kirkeligt (alter)billede godt, er når det på en eller anden måde peger frem mod Kristus. Det skal "ryste" os, men også give håb og glæde. Intet må stå i vejen for troen; billederne skal ikke være illustration – og ikke sentimentale.

**Palle Kongsgaard** påpegede, at vi ikke kan forestille os en gudstjeneste uden musik. Musikken inkarnerer (legemliggør) forkyndelsen og virker bevægende. Man kan ikke komme uden om den: øjnene kan man lukke, men ikke ørerne! Men man skal ikke henfalde til føleri – jf. Laubs usentimentale salmemelodier.

Musik er støj! Men det skal være en melodisk og bevægende støj. Musikken i Gamle Testamente (som den kan forstås ud fra beskrivelserne) er "glædelig støj for Gud" – i Nye Testamente "synges en ny sang". Med Reformationen kom en anden musikalsk adfærd – ikke mindst menighedssalmesang. Luther var et musikalsk menneske, der selv spillede lut.

Med sin erfaring som tidligere præst i Amerika kunne PK tænke sig en fornyelse – større improvisation – en frihed, som jazzen praktiserer. Men det skal ikke være "amerikansk" – f. eks. hører gospelsang ikke hjemme i en luthersk kirke. Også han talte meget imod det sentimentale.

**Hanne Dahl** pointerede den forskel, hvormed troen påvirker samfundene i den vestlige verden. Dermed bliver der forskel på Europas katolske og protestantiske lande. Med Reformationen skete der en sekularisering (verdsliggørelse) – et opgør med kirkestaten. Det gav frihed for troen og placerede dermed ansvaret hos det enkelte menneske. Som Luther sagde: "God mand gør gode gerninger" og ikke omvendt. Altså tros-retfærdighed mod gernings-retfærdighed. Dvs. at velfærdsopgaver er en konsekvens af reformationen, fordi de ikke er bundet af en religiøs moralisme.

Hun mente også, at dette kunne spores i den øjeblikkelige økonomiske krise, som netop særlig rammer katolske lande. Hun kunne se en sammenhæng i kvindernes manglende deltagelse i det offentlige liv og erhvervslivet.

Hun fremhævede vores samfundssystem (det gennemdemokratiserede) med andelsbevægelse, oplysningsforbund, forsamlingshusaktiviteter osv., der ud i de yderste kroge engagerer – og ikke mindst (i sammenhængen) valg- og frimenigheder og de frie skoler – hvor (kristen)troen øver sin påvirkning.

## JULEKONCERT i Balle Valgmenigheds Kirke

Søndag d. 16. december kl. 19.00 med NAURA



NAURA er et rytmisk vokalensemble fra Aarhus, bestående af 20 dygtige, engagerede sangere. Koret synger 6-stemmige, rytmiske a capella arrangementer, og vi kan blandt andet glæde os til at høre kendte juleklassikere som Nat King Coles "The Christmas Song" og George Michaels "Last Christmas". Koret har sammensat et spændende og varieret program til os, som vi roligt kan glæde os til. NAURA

findes på facebook, og på deres hjemmeside [www.naura.dk](http://www.naura.dk) kan man høre smagsprøver på deres korarrangementer og læse nogle af de meget fine anmeldelser, deres koncerter har fået.

Vi ses i kirken d. 16. december kl. 19.00! Entré: 100 kr.

---

## SENSOMMERMØDE I MELLERUP



Søndag d. 26. august stævnedes en flok fra Balle ud for at deltage i sensommermødet i Mellerup.

Foran os lå en dag i samværets tegn. Vel ankommet kunne vi konstatere, at mindestenen for Jakob Knudsen var løftet op på en sokkel. Vi hilste på ham og drak i god grundtvigsk ånd en kop kaffe på parkeringspladsen, mens vi også hilste på dem som ankom efter os (der var heldigvis nogle, som havde kaffe

nok til glemsomme sjæle).

Dagens første punkt var gudstjenesten i den lille, hyggelige kirke. Det er altid dejligt at deltage i gudstjenesten hos en af de andre menigheder og opleve, hvordan det foregår hos dem. Jeg tror ikke, der er to valgmenigheder, der holder gudstjeneste på samme måde. I Mellerup f.eks. siger præsten ikke Trosbekendelsen fra prædikestolen, som i Balle.

Efter gudstjenesten spiste vi vores medbragte frokost i Friskolen, hvor også det efterfølgende foredrag blev holdt. Lektor David Bugge talte meget levende om fortællingens betydning for undervisningen, om at fortællingen nærer barnets fantasi og hjælper til erkendelse. Hans foredrag gav anledning til en livlig debat bagefter.

Nu trængte vi til kaffe. Efter at den var drukket, sang vi en stund under ledelse af Mellerup valgmenigheds formand, inden turen atter gik hjemad. En dejlig dag i samvær med vore fæller i de andre østjyske valgmenigheder var slut.

Næste år er Balle vært ved sensommermødet d. 25. august. –DT



## GUDSTJENESTELISTE

2	dec	<b>10.00</b>	1. s. i advent	MLM	Friskolen medvirker – se omtale
9	dec	10.00	2. s. i advent	MLM	
16	dec	10.00	3. s. i advent	HFB	
20	dec	9.30		MLM	Gudstj. for børnehaven Solstrålen
		11.00		MLM	Gudstj. for friskolen
23	dec		4. s. i advent	ingen	
24	dec	15.00	Juleaften	MLM	
25	dec	10.00	Juledag	MLM	
26	dec		2. juledag	ingen	
1	jan	16.00	Nytårsdag	MLM	Bagefter ønsker vi hinanden godt nytår med kranskage og et lille glas
6	jan		H. 3 K.	ingen	
13	jan	10.00	1. s. e. H. 3 K.	MLM	
20	jan	<b>19.00</b>	Si. s. e. H. 3 K.	MLM	
27	Jan	10.00	Septuagesima	MLM	Kirkekaffe
3	feb		Seksagesima	ingen	
10	feb	<b>14.00</b>	Fastelavn	MLM	Se omtale
17	feb	10.00	1. s. i fasten	DT	
21	feb	<b>17.00</b>		MLM	Fyraftenssang
24	feb	10.00	2. s. i fasten	MLM	
3	mar	<b>19.00</b>	3. s. i fasten	MLM	Gudstjeneste efterfulgt af koncert med Tågelund Koret **
10	mar	10.00	Midfaste	MLM	Med efterfølgende generalforsamling
17	mar		Mariæ Bebud.	ingen	
24	mar	10.00	Palmesøndag	HFB	
28	mar	<b>19.00</b>	Skærtorsdag	MLM	
29	mar	10.00	Langfredag	MLM	
31	mar	10.00	Påskedag	MLM	
1	apr		2. påskedag	ingen	

MLM: Maria L. O. Møller. DT: Doris Tiedemann. HFB: Hans F. Beck

### AKTIVITETER

**Onsdag 12/12 kl. 19.30:** *Julemøde* i præstegården\*

**Søndag 16/12 kl. 19.00:** *Koncert* med NAURA-koret\*

**Onsdag 9/1 2013 kl. 19.30** i Skibet: *Hvad skal vi med folkekirken?\**

**Mandag 28/1 kl. 18.30:** *Filmaften* i præstegården\*

**Søndag 3/3:** *Koncert* med Tågelund Koret \*\*

**Torsdag 14/3 kl. 19.30:** *Foredrag* Lars Charlie Mortensen – i samarb.m.Forsaml.h.\*\*

**Torsdag 21/3 kl. 19.30** i Forsaml.h. (Egtved Kulturuge): *Guder og grønne skove.* 'Om nordisk mytologi og asatro' med Vinni Bøgelund, cand. mag. i religionsvidenskab\*\*

\* se omtale i dette blad, \*\* se omtale i næste blad.

## Valgmenighedspræst

**Maria Louise Odgaard Møller**

Ballevej 41, 7182 Bredsten.

Tlf. 7588 1050 / 6170 4696

[maria.l.o.moeller@gmail.com](mailto:maria.l.o.moeller@gmail.com)

---

## Bestyrelsen for Balle

### Valgmenighed

**Else Sandahl Pedersen**, formand

Sødoovervej 50, 7182 Bredsten

Tlf. 7588 1024 / 6154 7124

[Else.Sandahl.Pedersen@skolekom.dk](mailto:Else.Sandahl.Pedersen@skolekom.dk)

**Ruth Svane Nielsen**, næstformand

Nørremarksvej 11, 7182 Bredsten

Tlf. 7588 1206

[Damgaard11@mail.dk](mailto:Damgaard11@mail.dk)

**Ingvaldt H. Johansen**, kasserer

Steen Blichers Vej 105, 7182 Bredsten

Tlf. 7588 2202

[Steens-gaard@mail.tele.dk](mailto:Steens-gaard@mail.tele.dk)

**Anne Kirstine Vestergaard Iversen**

Lildfrostvej 3, 7182 Bredsten

Tlf. 2613 5352

[aiv@bll.dk](mailto:aiv@bll.dk)

**Helga Johansen**

Kærbøllingvej 11, 7182 Bredsten

Tlf. 7588 1070

[heogpo@gmail.com](mailto:heogpo@gmail.com)

**Ove Christensen**

Nederbyvej 7, 7182 Bredsten

Tlf. 7588 1120

[Nederbyvej7@gmail.com](mailto:Nederbyvej7@gmail.com)

**Henrik Mikkelsen**

Kirkegade 21, 7182 Bredsten

Tlf. 7533 5391

[birgitsvanem@gmail.com](mailto:birgitsvanem@gmail.com)

---

## Organist

**Karin Jürgensen.**

Tlf. 2081 2110, [pauline@stofanet.dk](mailto:pauline@stofanet.dk)

---

## Graver

**Henrik Fogh Jensen**

Nederbyvej 3 B, 7182 Bredsten

Tlf. 5043 0747, [sushen@sol.dk](mailto:sushen@sol.dk)

---

## Kirkebladsudvalg

**Maria L. O. Møller** – ansvarshavende

**Hans F. Beck**, tlf. 7588 3388, (HFB)

[hfbeck@balle-bredsten.dk](mailto:hfbeck@balle-bredsten.dk)

**Jens Erik Christensen**, tlf. 7588 1338,

[st-ballegaard@dlgmail.dk](mailto:st-ballegaard@dlgmail.dk)

**Karin Jürgensen**, tlf. 2081 2110 (KJ),

[pauline@stofanet.dk](mailto:pauline@stofanet.dk)

---

## Siden sidst

Bisættelse d. 23. oktober: Johannes Kallesø Bruun

(03.02.1931 – 17.10.2012).

Dåb d. 4. november: Clea Marie Kempf Lundsgaard.

---

## Studiekredse og foredrag om det grundtvigske

Her i efteråret har en god flok fra menigheden tilbragt tre aftener sammen for at blive lidt klogere på, hvad vi egentlig er for nogle, os, der kalder os grundtvigske. Hvad står vi for, hvad vil vi, og hvordan giver vi arven videre? Store spørgsmål, der også skulle vise sig at være svære at svare klart på. For når noget er en livsform eller en selvfølgelig, måske endda ubevidst, del af ens identitet



som individ eller som menighed, så kan det være svært at forklare andre, hvad det grundtvigske egentlig går ud på. På de to studiekreds-aftener kom vi vidt omkring og fik diskuteret med os selv og hinanden, hvad grundtvigsk menneskesyn, frihedssyn og kirkesyn så er for noget. Og Ulrik Overgaard, ph.d. og præst i Skibet sogn, holdt et fantastisk foredrag for os, hvor vi gennem nogle af Grundtvigs store salmer blev oplyst om hans menneske- og kristendomssyn. Og om, at tingene også kan ændre sig over tid, selv for Grundtvig. Jeg synes, vi fik taget hul på en stor og vigtig diskussion – men selvfølgelig ikke afsluttet den med krystallklare svar. Det er heller ikke meningen. Diskussionen skal fortsætte. Og det skal den ikke mindst, fordi det er svært at give noget videre, hvis vi ikke selv kommer en smule til klarhed over, hvad vi mener er vigtigt at bringe videre fra den grundtvigske måde at se verden, mennesket, Gud og kirken på, som vi er blevet beriget med. God diskussionslyst! -MLM

---

## ADVENTSGUDSTJENESTE

Den 2. december er det **første søndag i advent**, og derfor fejrer vi adventsgudstjeneste i Balle Valgmenigheds Kirke kl. 10.00 (og **ikke** kl. 14.00 som skrevet tidligere).

Friskolens børn har øvet sig og vil synge 4 julesange for os undervejs i gudstjenesten, der afsluttes med, at vi tænder juletræet ude foran kirken.

Jeg opfordrer til, at man også kommer til byens fælles juletræstænding kl. 16.30 ved brugsen. -MLM



